

ВПЛИВ ОФШОРНИХ ЗОН НА ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ)

THE INFLUENCE OF THE OFFSHORE ZONES ON THE ECONOMY OF THE STATE (IN THE EXAMPLE OF UKRAINE)

УДК 339.9

Сардак С.Е.

д.е.н., доцент, професор кафедри економіки та управління національним господарством

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Ситнік А.І.

студент

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

У статті визначено поняття офшорних зон. Висвітлено основні етапи формування офшорних зон. Проаналізовано переваги та недоліки офшорних зон. Досліджено правовий статус офшорних зон у світовій економіці. Охарактеризовано вплив офшорних зон на світову економіку. Визначено роль офшорних зон для економіки України.

Ключові слова: офшорні зони, глобалізація, спеціальна економічна зона, податки, світова економіка, фінанси.

В статье определено понятие оффшорных зон. Освещены основные этапы формирования оффшорных зон. Проанализированы преимущества и недостатки оффшорных зон. Исследован правовой статус оффшорных зон в мировой экономике. Охарактери-

зовано влияние оффшорных зон на мировую экономику. Определена роль оффшорных зон для экономики Украины.

Ключевые слова: оффшорные зоны, глобализация, специальная экономическая зона, налоги, мировая экономика, финансы.

The article defines the notion of offshore zones. The main stages of formation of offshore zones are highlighted. The advantages and disadvantages of offshore zones are analyzed. The legal status of offshore zones in the world economy is investigated. The influence of offshore zones on the world economy is described. The role of offshore zones for the Ukrainian economy is determined.

Key words: offshore zones, globalization, special economic zone, taxes, world economy, finance.

Постановка проблеми. Офшорна юрисдикція – це унікальне економічне явище, що являє собою територію зі спеціальним режимом для здійснення підприємницької діяльності, яка має низку переваг, класифікованих за різними характеристиками. Основною причиною формування сучасної мережі офшорних фінансових центрів є значна мобільність фінансових активів у цілому, а також той факт, що темпи зростання світового фінансового ринку значно випереджають темпи зростання реальної економіки. Офшорний бізнес постійно видозмінюється та ускладнюється, адаптуючись до нових вимог та умов, зумовлених змінами законодавчої бази. Як наслідок, ускладнюються й схеми використання офшорних зон. Отже, сьогодні питання функціонування офшорних зон чи не одне з найбільш актуальних і суперечливих.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання функціонування офшорних зон висвітлено в багатьох дослідженнях, зокрема в працях таких науковців, як О. Баула [1], І.І. Д'яконова [2], Т.С. Кобзар [3], О.О. Манзюк [4], В.В. Руденко [5], А. Сачук [1], О.О. Харчук [6], О.В. Шереметинська [7] та ін. Однак у вищенаведених публікаціях недостатньо висвітлено вплив офшорних зон на економіку держави на різних управлінських рівнях, що потребує продовження подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження впливу офшорних зон на економіку держави, визначення економічного змісту офшорних зон, етапів формування, переваг та недоліків, правового статусу та ролі офшорних зон в економіці України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

З розвитком ринкових відносин економічна діяльність різних суб'єктів стала все більше набувати міжнародного характеру. Неможливо заперечувати вплив інтеграційних процесів на всіх наці-

ональних виробників товарів і послуг. Але кожне підприємство незалежно від того, охоплює його діяльність тільки національний ринок або ще й міжнародний, зобов'язане сплачувати податки відповідно до національного законодавства тієї країни, в якій воно здійснює свою діяльність. У зв'язку з досить сильним податковим тягарем багато підприємців зараз намагаються не ухилитися від податків, а правильно планувати й оплачувати їх, при цьому намагаючись максимально зменшити їх розмір або взагалі домогтися нульової ставки.

Одним із таких способів є використання офшорних зон і створення офшорних компаній. Хоча створення і діяльність таких підприємств не суперечить закону, уряди багатьох країн бачать загрозу, яку представляє офшорна діяльність їхніх громадян, і приймають різні заходи з боротьби із цим видом діяльності.

Офшорні зони мають певні ознаки: знижену систему оподаткування, наявність пільг або взагалі відсутність оподаткування (при виконанні певних умов); спрощену процедуру реєстрації; фінансову секретність (захист банківської і комерційної таємниць); слабкий або взагалі відсутність валютного контролю; можливість інвестування активів в економіку держав, які на даний момент мають найбільш вигідні умови прибутковості й приросту капіталу; легкість доступу до іноземних банківських систем; власниками офшорних підприємств можуть бути будь-які юридичні та фізичні особи; ці компанії часто не обмежені у своїй діяльності [1].

В еволюції офшорних територій можна виділити три основні етапи [1]:

1. формування та поширення офшорних фінансових послуг за рахунок пропозиції безвідсоткових або низьковідсоткових податкових ставок для компаній (Кайманові Острови, Британські Віргінські Острови);

2. становлення офшорних територій із забезпеченням компаніям конфіденційності, застосовуючи офшорні механізми і правила;

3. трансформація офшорних територій (виведення з тіні конфіденційності, розширення кількості послуг, відхід від безвідсоткової практики оподаткування й уведення низьких податкових ставок).

Офшорні зони є ефективним інструментом стабілізації платежів, самофінансування, продажу авторських прав, покупки нерухомості за кордоном, передачі обладнання в лізинг.

Міжнародні організації, регіональні об'єднання та уряди країн або їхні центральні банки періодично ідентифікують офшорні зони. Серед них можна виділити такі типи територій з офшорною юрисдикцією [2]: поширення офшорного режиму на всю територію держави (зазвичай держави з невисоким рівнем розвитку економіки, але з високою політичною стабільністю – острівні держави); такий режим тільки на певних територіях (більш жорсткий режим, ведеться реєстр директорів і акціонерів); надання статусу офшорних тільки окремим компаніям (держави, які офіційно не є офшорами, але деякі підприємства на їхній території платять тільки фіксовані збори).

До офшорних країн, або країн із «недобросовісною податковою конкуренцією», у ХХ–ХХІ ст. належало багато держав та територій на кожному материку. Серед них найбільш відомими були, а деякі й нині залишаються за низкою формальних ознак [12]: Європа: Андорра, Гібралтар, Мальта, Монако, Кіпр; Британські залежні території: острів Гернси, острів Джерсі, острів Мен, острів Олдерні; Близький Схід: Бахрейн, Ліван, ОАЕ, Іран, Ліван; Центральна Америка: Беліз; Південна Америка: Французька Гвіана; Карибський регіон: Ангілья, Антигуа і Барбуда Аруба, Багамські Острови, Барбадос, Бермудські Острови, Британські Віргінські Острови, Віргінські Острови (США), Гренада, Кайманові Острови, Монтсеррат, Нідерландські Антильські Острови, Пуерто-Ріко, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Співдружність Домініки, Теркс і Кайкос, Гваделупа, Гватемала, Домініканська Республіка, Куба; Африка: Ліберія, Сейшельські Острови, Маврикій, Марокко; Тихоокеанський регіон: Вануату, Маршаллові Острови, Науру, Ніуе, Острови Кука, Самоа; Азія: Мальдівська Республіка, Лаос, Сінгапур.

Організаційно-правові форми офшорних компаній можуть бути різними: офшорні банки, трастові компанії, страхові компанії, фінансові, холдингові, торгово-закупівельні компанії, інвестиційні компанії і фонди. Кожна із цих форм дає змогу використовувати різні схеми для отримання максимальної вигоди від створення офшорної компанії.

Але часто такі підприємці переслідують такі незаконні цілі, як «відмивання» грошей; приховування доходів і ухилення від податків; використання офшорів для прикриття і фінансування злочинної діяль-

ності (тероризм, торгівля наркотиками). Також для країни, резиденти якої ведуть офшорний бізнес, це втрата податкових внесків, скорочення внутрішніх інвестиційних ресурсів, зниження інтересу потенційних інвесторів. Але через те, що зазвичай у офшорних підприємств є зустрічні інтереси між країною їх перебування (тобто сам офшор) та їх засновниками (передусім фізичними особами), то велика частина інвестицій у цю країну здійснюється саме через офшори, що позитивно впливає на економіку [5].

Створення на своїй території офшору має на меті повернути міжнародний бізнес, офшорні компанії платять певний внесок до місцевого бюджету, місцевим юридичним та бухгалтерським компаніям, іноді зберігають гроші в місцевих банках, користуються місцевою інфраструктурою, надають робочі місця жителям. Такі доходи є важливими для невеликих острівних держав. Офшорних схем міжнародного податкового планування незліченна кількість. Уряди країн і спеціалізовані міжнародні органи пильно спостерігають за діяльністю таких підприємств і за можливості припиняють таку діяльність, якщо вона характеризується ознаками незаконності [14].

Саме по собі створення офшорної компанії не є незаконним. Не піддається сумніву законне право платників податків зменшувати розмір податків законним шляхом. Ніхто не зобов'язаний будувати свій бізнес для максимальної зручності міністерства фінансів, громадяни не мають патріотичного обов'язку збільшувати власні податкові платежі. Тим більше що основною причиною створення офшорів є якраз величезний тягар податків, які ніяк не стимулюють підприємницьку активність [3]. Офшорні зони служать засобом для «виживання» багатьох суб'єктів підприємництва, оскільки в них «переводяться» і накопичуються кошти для подальшого інвестування. Проблема в іншому – у використанні таких зон для здійснення незаконної діяльності, яка становить небезпеку не тільки для окремої держави, а й усього світового співтовариства. Тому потрібно боротися не із самими офшорними зонами, а зі злочинною діяльністю під час використання їх наркомафією, терористичними організаціями та іншими угрупованнями. Необхідно вдосконалити механізм перевірки сумнівних операцій, відстеження обігу основного капіталу, розширити перелік офшорних зон, проводити антитіньову політику, зменшувати тиск із боку держави для нормальної діяльності підприємств. Тобто, розглянувши аспекти діяльності офшорних зон, ми не можемо однозначно вирішити, як вони впливають на глобальну економіку (табл. 1).

Проаналізувавши табл. 1, можна зробити висновок про те, що одна і та сама властивість офшорів може трактуватися й як перевага, й як недолік залежно від конкретних, нерідко протилежних інтересів приватних інвесторів, міжнародних організацій. На жаль, в останні роки у світі, у тому числі

Позитивні й негативні наслідки впливу офшорних зон

Рівень (суб'єкти)	Позитивні сторони	Негативні сторони
Мікрорівень (компанія)	Підвищення конкурентоспроможності компанії на національному та глобальному рівнях за рахунок використання більш гнучких стратегій розвитку	Надання невинуватених конкурентних переваг окремим компаніям
Мезорівень (галузь, регіон, ринок)	Сприяння розвитку фінансових ринків; створення умов для диверсифікації інвестицій	Сприяння відтоку капіталу та руйнуванню галузей і регіонів
Макрорівень (країна)	Зниження ризику експропріації та створення умов для захисту прав власності, що, своєю чергою, може ініціювати підвищення економічного зростання, перш за все, у країнах-донорах; сприяння процвітанню тих держав, де офшори розташовані	Недобросовісна податкова конкуренція, забирає доходи в офшорних країнах; підтримка тіньової економіки; скорочення зайнятості в країнах-донорах
Глобальний рівень (світова економіка)	Активізація транскордонних фінансових потоків і прискорення обороту фінансових активів у міжнародному масштабі; спонукання до зниження загального податкового тягаря і на цій Основі стимулювання економічної активності в глобальній економіці	Створення елементу нестабільності у світовій економіці та фінансах унаслідок можливого накопичення в офшорних зонах великих обсягів капіталів, передусім спекулятивних

Джерело: складено авторами за [4; 6; 7]

й Україні, виведення капіталу в офшорні зони прийняло надмірні масштаби і цим загострило негативні сторони використання податкових гаваней.

Як показують дослідження, офшори використовують бізнесмени практично в усіх видах діяльності та в усіх країнах. Зрозуміло, що Україна не є винятком. Більше того, вітчизняні підприємці перебувають у числі лідерів за кількістю створених офшорних компаній, а тривала економічна криза лише загострює проблему оптимізації податків і бізнесу та підвищує популярність офшорів. Можливими причинами такого становища, за якого офшорні зони активно використовуються підприємцями та окремими особами в Україні, на нашу думку, є накопичення значних капіталів, що потребують легалізації; неефективність податкової політики; низький розвиток фінансового ринку; небезпека декларування високих доходів; корупція численних контролюючих чиновників; зневіра у владі; нестійкий макроекономічний стан; незахищеність належним чином права власності; несприятливий інвестиційний клімат та умови розвитку підприємницької діяльності [7]. Крім вищезазначених чинників, є інші мотиви використання національними підприємствами офшорних зон, серед яких: низька або нульова ставка податку; легкість реєстрації фірми; відсутність в офшорних юрисдикціях зобов'язання стосовно подачі звітності; рух капіталу та нерозголошення даних про його власників; добровільна наявність засновників фірми. На відміну від країн Заходу бізнес в Україні також піддається впливу політичних та регуляторних заходів, що створює додаткові мотиви, здебільшого мотиви для великого бізнесу, працювати в Україні за посередництва офшорів. Підтвердженням існування перекосів у застосуванні державних інструментів регулювання української

економіки є дані рейтингу сприятливих умов для підприємницької діяльності, де Україна посідає 142-е місце, що спричиняє недоотримання бюджетом податкових надходжень. Однак створення таких фірм в офшорних зонах не забороняється законом, а дохід офіційно з'являється у суб'єктів господарювання інших держав [7].

Так, наприклад, за різними даними, за останні 15 років з України виведено приблизно 170 млрд. дол. США. На Кіпрі, як зазначають експерти, українські компанії та українські багатії зберігають понад 30 млрд. дол. США, зароблених в Україні. Це можна пояснити тим, що між Україною та Кіпром підписаний договір про уникнення подвійного оподаткування та підтримку іноземних інвестицій. Тому сьогодні Кіпр досить активно виступає як у ролі своєрідного офшорного центру, так і в ролі так званого фінансового каналу, через який рухаються світові капітали в економіку України. Значну частину цих коштів, які надходять із Кіпру, можемо розглянути як прямі інвестиції українського походження. Згідно з даними Держкомстату, загальна сума прямих інвестицій з України в економіку іноземних країн на січень 2017 р. становила 6,3 млрд. дол. США. Акціонерний капітал з України надійшов до 47 держав світу [8]. Розглянемо динаміку інвестицій з України за 2012–2017 рр. (табл. 2).

Аналізуючи динаміку інвестицій за 2012–2017 рр., можемо зробити висновок, що більше 90% інвестицій, які надходять з України до зарубіжних країн, становлять інвестиції до Кіпру (близько 5,9 млрд. дол. США). Незначною є частка інвестицій до іншої офшорної юрисдикції, а саме Віргінських Островів (близько 57 млн. дол. США, тобто менше 1%). Отже, справедливим буде стверджувати, що переважно всі інвестиції, які надходять з України, спрямовані в офшорні зони. Аналогічна ситуація залишається відносно

Динаміка прямих інвестицій з України за 2012–2017 рр. [8]

Країна	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Австрія	5,0	5,3	6,1	3,5	3,1	4,6
Білорусь	4,1	5,8	4,1	3,8	4,3	4,5
Латвія	80,4	95,5	98,6	85,0	69,8	68,4
Молдова	16,7	16,9	16,9	10,7	7,8	7,1
Німеччина	9,0	9,1	9,4	2,6	2,3	2,7
Польща	46,3	52,3	56,4	53,4	50,2	48,7
Російська Федерація	236,6	292,6	377,9	196,4	122,8	144,1
Угорщина	0,1	4,2	17,3	16,0	14,6	14,9
Швейцарія	9,2	5,7	8,2	7,3	7,3	7,1
Грузія	32,3	33,0	41,1	37,6	1,4	1,7
Кіпр	5 899,7	5 917,6	5 925,1	5 926,1	5 923,7	5 930,5
Віргінські Острови (брит.)	25,8	25,8	25,8	25,8	51,3	57,6

сталою протягом усього досліджуваного періоду та коливається в інтервалі від 88% до 94% незалежно від збільшення обсягу інвестиційних надходжень до іноземних країн та до зазначених офшорних зон загалом. Однак частина капіталовкладень до офшорних юрисдикцій повертається назад у вигляді іноземних інвестицій. Так, станом на 1 січня 2017 р. загальна сума прямих іноземних інвестицій в Україну становила 37,5 млрд. дол. США (Кіпр – 9,6 млрд. дол. США, Нідерланди – 5,9, Велика Британія – 2, Віргінські Острови – 1,6 млрд. дол. США) [8].

Проаналізувавши показники динаміки інвестицій із Кіпру та Віргінських Островів у 2012–2017 рр. до України, можна припустити, що частина коштів, які повертаються у вигляді зворотних інвестицій, також є сталою, а протягом досліджуваного часового проміжку становить у середньому 80% (майже 10 млрд. дол. США) для Кіпру та 11% (близько 2 млрд. дол. США) для Віргінських Островів. Отже, бачимо, що розмір інвестицій в економіку нашої країни прямо залежить від офшорних зон, оскільки на їх основі відбувається діяльність майже 95% потоків інвестицій. Це кошти, які виведені з бюджету, зароблені на дешевій робочій силі, що не підлягала офіційному працевлаштуванню, несплачених податках та хабарництві. З огляду на ці факти, постає питання цивілізованої діяльності офшорних зон та офшорного бізнесу, а також з'являється потреба в удосконаленні механізмів співпраці з офшорними юрисдикціями для України. На нашу думку, для подальшого гармонійного розвитку економіки країни необхідно перейняти досвід високорозвинених країн світу щодо детінізації офшорної діяльності. Сьогодні ці країни успішно використовують механізм офшорів, націлюючи власні бізнес-структури на завоювання нових ринків збуту [9].

Більшість країн світу підтримує процес боротьби з офшорами, тому що податки повинні сплачуватися там, де заробляється прибуток. Але світова практика показує, що офшорний капітал не зникне в доступній для огляду перспективі. Він зазнає істотних змін, стаючи більш прозорим і передбачуваним

[12]. Але стан податкової конкуренції та інвестиційної привабливості окремих юрисдикцій буде завжди визначати потоки капіталу в світовій економіці. Все це вимагає комплексного підходу до вирішення даних проблем. Найважливішими його напрямками повинні стати вдосконалення податкової політики, зниження адміністративних бар'єрів і створення інших сприятливих умов для ведення підприємництва в Україні, альтернативних офшорним.

Для вирішення проблем, пов'язаних з офшорними зонами, розділяючи думку деяких науковців та аналітиків [4; 7; 16] є доцільним ужиття деяких заходів: створення привабливого інвестиційного клімату в економіці України; реформування державно-адміністративного апарату країни, поліпшення функціонування державних інститутів з правоохоронної, судової, адміністративної, комунальної, медичної та освітньої функцій; упровадження процесів виключення монополії та олігархії; розроблення єдиного переліку юридичних та фізичних осіб, що мають зареєстровані компанії або відкриті рахунки в офшорах; розроблення ефективного виду контролю над грошовими операціями для Міністерства фінансів та Національного банку України; підготовка певних підзаконних нормативно-правових актів, які могли б регулювати діяльність офшорного бізнесу; оприлюднення в засобах масової інформації ситуації щодо боротьби з відмиванням коштів, отриманих незаконним шляхом; зростання популярності продуктивних способів боротьби з тіньовими офшорними операціями; регулярна перевірка джерел доходів політичних діячів. Усім вищезазначеним шляхам подолання проблем, пов'язаних з офшорними зонами, необхідне застосування активних дій із боку держави, а також тісної міжнародної співпраці.

Висновки з проведеного дослідження. Офшорні зони – це різновид вільних економічних зон, що покликані створювати сприятливий валютно-фінансовий і фіскальний режим, а також високий рівень комерційної та банківської таємниці, що є корисним для бізнесменів. Але, незва-

жаючи на економічну привабливість офшорних зон, проведення операцій із ними має й низку негативних наслідків, адже через це з держав зникають величезні суми грошей. Отже, провівши дослідження головних ознак діяльності офшорних зон, можна зазначити про їх значний вплив на економіку держави й необхідність гармонізації податкової системи і системи державного контролю над скороченням відтоку капіталу з держави.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Баула О., Сачук А. Особливості еволюції офшорних зон в умовах глобалізації економіки. Виклики часу. 2012. № 1. С. 16–18.
2. Д'яконова І.І. Діяльність офшорних зон міжнародних фінансових відносинах: значення та регулювання. Збірник наукових праць. 2014. № 38. С. 14–20.
3. Кобзар Т.С. Сучасний погляд на значення офшорних зон в світі і Україні. Порівняльно-аналітичне право. 2017. № 4. С. 161–163.
4. Манзюк О.О. Негативні наслідки діяльності офшорних зон та шляхи їх подолання в Україні. Європейський вектор економічного розвитку. 2013. № 2(15). С. 172–178.
5. Руденко В.В. Інвестиційна діяльність в офшорних зонах: особливості реалізації та перспективи розвитку. Вісник Хмельницького національного університету. 2015. № 1. С. 133–141.
6. Харчук О.О., Коритнік С.А. Негативні наслідки діяльності офшорних зон та шляхи їх подолання в Україні. Міжнародний науковий журнал. 2016. № 6. Т. 3. С. 157–160.
7. Шереметинська О.В., Савчук І.В. Вплив офшорних зон на економіку України. Економічний простір. 2016. № 105. С. 58–66.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. The world of Offshore Financial Centers. URL: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/129579/The%20world%20of%20OFCs%20and%20the%20role%20of%20the%20EU%20in%20it.pdf?sequence=1>.
10. Are offshore jurisdictions good for the global economy? URL: <http://crwwgroup.net/en/offshore-jurisdictions-good-global-economy/>.
11. Why Are Offshore Accounts Considered Such a Bad Thing? URL: <https://fee.org/articles/why-are-offshore-accounts-considered-such-a-bad-thing/>.
12. Черный список офшорных стран Украины в 2018 году. URL: <https://it-offshore.com/novosti/2018/chernyj-spisok-offshornyh-stran-ukrainy-v-2018-godu.html>.
13. Tax havens, offshore financial centres and the current sanctions regimes. URL: <https://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/JFC-01-2016-0008>.
14. Offshore and the new international political economy. URL: https://research-repository.griffith.edu.au/bitstream/handle/10072/35152/65381_1.pdf.
15. Sardak S.E., Samoylenko A.A. National Economies Intellectualization Evaluating in the World Economy. *Economic Analysis-XXI*. 2014. № 9–10(2). P. 4–7.
16. Сардак С. Перспективы развития современного бизнеса. Менеджмент и менеджер. 2008. № 1. С. 4–12.

REFERENCES:

1. Baula O., Sachuk A. Features of the evolution of offshore zones in the conditions of globalization of economy / O. Baula, A. Sachuk // *Challenges of time*. 2012. No. 1. S.16-18.
2. Dyakonova I.I. Offshore zone activity in international financial relations: value and regulation / I.I. Dyakonov // *Collection of scientific works*. 2014. No. 38. S. 14-20.
3. Kobzar T.S. Modern view on the importance of offshore zones in the world and Ukraine / T.S. Kobzar // *Comparative and analytical right*. 2017. No. 4. S. 161-163.
4. Manzyuk O.O. Negative consequences of activity of offshore zones and ways of their overcoming in Ukraine / O.O. Manzyuk // *European vector of economic development*. 2013. No. 2. (15). S. 172-178.
5. Rudenko V.V. Investment activity in offshore areas: peculiarities of realization and development prospects / V.V. Rudenko // *Bulletin of the Khmelnytsky National University*. 2015. No. 1. S. 133-141.
6. Kharchuk O.O. Negative consequences of activity of offshore zones and ways of their overcoming in Ukraine / O.O. Kharchuk, S.A. Corinth // *International scientific journal*. 2016. No. 6. T. 3. S. 157-160.
7. Sheremetinskaya O.V. Influence of offshore zones on the economy of Ukraine / O.V. Sheremetinskaya, I.V. Savchuk // *Economic Space*. 2016. No. 105. S.58-66.
8. Official site of the State Statistics Service [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. The world of Offshore Financial Centers [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/129579/The%20world%20of%20OFCs%20and%20the%20role%20of%20the%20EU%20in%20it.pdf?sequence=1>
10. Are offshore jurisdictions good for the global economy? [Electronic resource]. – Access mode: <http://crwwgroup.net/en/offshore-jurisdictions-good-global-economy/>
11. Why Are Offshore Accounts Considered Such a Bad Thing? [Electronic resource]. – Access mode: <https://fee.org/articles/why-are-offshore-accounts-considered-such-a-bad-thing/>
12. Chernyy spisok offshornykh stran Ukrainy v 2018 godu [Electronic resource]. – Access mode: <https://it-offshore.com/novosti/2018/chernyj-spisok-offshornyh-stran-ukrainy-v-2018-godu.html>.
13. Tax havens, offshore financial centres and the current sanctions regimes [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/JFC-01-2016-0008>
14. Offshore and the new international political economy [Electronic resource]. – Access mode: https://research-repository.griffith.edu.au/bitstream/handle/10072/35152/65381_1.pdf
15. Sardak S. E. National Economies Intellectualization Evaluating in the World Economy / S. E. Sardak, A. A. Samoylenko // *Economic Analysis-XXI*. – 2014. – № 9-10(2). – P. 4 – 7.
16. Sardak S. Prospects for the development of modern business / S. E. Sardak // *Management and Manager*. – 2008. – № 1. – p. 4–12.

Sardak S.E.

Doctor of Economics, Associate Professor,
Professor of Economics and Management of National Economy
Dnipro National University named after Oles Honchar

Sitnik A.I.

Student
Dnipro National University named after Oles Honchar

THE INFLUENCE OF THE OFFSHORE ZONES ON THE ECONOMY OF THE STATE (IN THE EXAMPLE OF UKRAINE)

The article defines the notion of offshore zones. The main stages of formation of offshore zones are highlighted. The advantages and disadvantages of offshore zones are analyzed. The legal status of offshore zones in the world economy is investigated. The influence of offshore zones on the world economy is described. The role of offshore zones for the Ukrainian economy is determined.

Key words: offshore zones, globalization, special economic zone, taxes, world economy, finance.

It is determined that with the development of a market economy in the world, offshore zones are becoming increasingly popular. The theme of offshore zones is very controversial and popular among scholars to date.

It is determined that the signs of offshore zones include a reduced tax system, the availability of privileges or a general absence of taxation (under certain conditions); simplified registration procedure; financial secrecy (protection of banking and commercial secrets); weak or absent currency control; the possibility of investing assets in the economies of the states that currently have the most favorable conditions for profitability and capital gains; ease of access to foreign banking systems; offshore zones may be owned by both individuals and legal entities.

The evolution of formation and development of offshore zones is considered. It is believed that the formation of offshore zones took place in three stages.

The main types of territories of offshore zones are allocated, which are accounted for three. A complete list of offshore zones existing in the year 2018 is considered. It is analyzed what organizational and legal forms of offshore zones exist. Each of these forms allows you to use different schemes to maximize the benefits of creating an offshore company.

The influence of offshore zones on the economic development of the state at different levels of the economy is analyzed.

Particular attention is paid to the analysis of the movement of investments from Ukraine and in Ukraine in the dynamics of 5 years. It is determined that the bulk of money in Ukraine comes from Cyprus. The same goes for the money coming from Ukraine.

It is decided that offshore zones for the domestic economy are a very critical phenomenon. Therefore, a number of advice was developed that could improve the level of control over outflows in the offshore, and thus strengthen the economic conditions of our country.